

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПРИВАБЛИВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У матеріалі пояснено сутність інвестиційної привабливості підприємства та особливості управління інвестиційною привабливістю, розкрито основні напрями здійснення такого управління. Значна увага приділена розкриттю основних функцій управління інвестиційною привабливістю підприємства. Представлено основні елементи процесу управління інвестиційною привабливістю підприємства

Ключові слова: управління, інвестиційна привабливість, підприємство, процес

Abstract

The article explains the essence of the investment attractiveness of an enterprise and the features of investment attractiveness management, reveals the main directions of such management. Considerable attention is paid to the disclosure of the main functions of investment attractiveness management of an enterprise. The main elements of the investment attractiveness management process are presented

Key words: management, investment attractiveness, enterprise, process

Вступ

У сучасних умовах розвитку економіки України та її структурної перебудови особливе значення має оновлення виробничого потенціалу підприємства. Необхідною передумовою його прискорення і забезпечення на цій основі сталого й конкурентоспроможного функціонування і розвитку підприємств є достатність інвестиційних ресурсів та можливість їх залучення з урахуванням інвестиційної привабливості підприємств. Для того, щоб підприємства були конкурентоспроможними, вони повинні активізувати інвестиційні процеси. Інвестиційна привабливість відіграє важливу роль у вищезазначених процесах, оскільки вона є каталізатором розширення можливостей підприємства. Ці можливості повинні відповідати умовам інвесторів. Для підприємств одним із пріоритетних завдань покращення інвестиційної діяльності є пошук потенційних інвесторів та надання їм інформації з приводу доцільності вкладень. Отож, це свідчить про те, що питання стосовно оцінки інвестиційних можливостей підприємства набуває дедалі більшої актуальності.

Основна частина

Попри те, що інвестиційна привабливість є поширеною та досить дискутованою категорією, її зміст можна пояснити як інтегральну характеристика підприємства як об'єкта майнового інвестування з позиції перспектив розвитку (динаміки обсягів продажу, конкурентоспроможності продукції), ефективності використання ресурсів і активів, їх ліквідності, стану платоспроможності і фінансової стійкості, а також значення низки неформалізованих показників [1]. Управління інвестиційною привабливістю на сучасному етапі можна вважати основним фактором ефективної діяльності підприємства, що дозволяє йти шляхом інвестиційного розвитку та досягти й утримувати конкурентоспроможність. Управління інвестиційною привабливістю підприємства є процесом цілеспрямованого впливу керівництва підприємства на систему фінансових, економічних та інших відносин, що виникають у процесі забезпечення ефективного розвитку підприємства, і задоволення вимог потенційних інвесторів [2].

Управління інвестиційної привабливістю підприємства спрямоване на:

1. забезпечення виготовлення конкурентоспроможної продукції і підвищення її якості;
2. структурної перебудови виробництва;
3. створення необхідної сировинної бази для ефективного функціонування підприємств;

4. вирішення соціальних проблем: інвестиції необхідні для забезпечення ефективного функціонування підприємств, їхнього стабільного стану й у зв'язку з цим вони використовуються для досягнення подальшого розширення і розвитку виробництва;

5. відновлення основних виробничих фондів;

6. підвищення технічного рівня праці і виробництва та ін. [3]

На думку Т.П. Левченка, управління інвестиційною привабливістю повинне мати на увазі розробку заходів, направлених на досягнення необхідного обсягу інвестицій, що передбачає визначення структури інвестиційної привабливості і заходів по її підвищенню і регулюванню. Управління інвестиційною привабливістю організації, відповідно передбачає:

— управління економічною ефективністю функціонування організації;

— управління її фінансово-економічною діяльністю;

— управління якістю і конкурентоспроможністю продукції [4].

Отже, управління інвестиційною привабливістю підприємства – це процес цілеспрямованого впливу керівництва підприємства на систему фінансових, економічних та інших відносин, що виникають у процесі забезпечення ефективного розвитку підприємства і задоволення вимог потенційних інвесторів [5]. Метою цього процесу є забезпечення інвестиційної привабливості підприємства.

Виходячи з основних завдань і напрямів діяльності щодо забезпечення інвестиційної привабливості, можна виділити наступні основні функції управління інвестиційною привабливістю підприємства:

1. планування, яке полягає у встановленні та обґрунтуванні цілей і завдань для конкретних виконавців (функціональних підрозділів підприємства), а також координації їх дій і виділення їм;

2. організація, що пов'язана зі створенням організаційної структури (механізму), що забезпечує оптимальні умови взаємодії менеджменту і виконавців для досягнення цілей і завдань управління інвестиційною привабливістю; очолити таку структуру може директор підприємства або його заступник з інвестицій (фінансовий директор);

3. мотивація, що припускає створення і застосування системи стимулів для спонукання виконавців та менеджерів до досягнення цілей і завдань управління інвестиційною привабливістю підприємства;

4. оцінка і контроль, які полягають у вимірюванні стану інвестиційної привабливості, її складових і перевірки відповідності їх фактичних значень плановим завданням по забезпеченню інвестиційної привабливості;

5. регулювання, яке полягає у прийнятті управлінських рішень щодо усунення недоліків системи, що призвели до відхилень фактичних значень показників від планових завдань із забезпечення інвестиційної привабливості підприємства;

6. аналіз, який полягає в проведенні комплексу розрахунків і висновків, які дозволяють встановити причини невідповідності фактичних значень плановим завданням по забезпеченню інвестиційної привабливості та виробити рекомендації щодо прийняття управлінських рішень, спрямованих на усунення цих відхилень;

7. координація, що забезпечує узгодженість у роботі всіх ланок системи управління інвестиційною привабливістю шляхом встановлення раціональних зв'язків та обміну інформацією між ними [6].

Чітке і послідовне виконання перерахованих функцій у рамках здійснення управлінського циклу дозволить забезпечити безперервність і ефективність процесу управління. Критерієм останньої є здатність системи управління досягати поставлених цілей щодо забезпечення інвестиційної привабливості підприємства.

Схематично процес управління інвестиційною привабливістю підприємства можна відобразити таким чином (рис. 1).

Безпосередньо ж процес управління інвестиційною привабливістю підприємства вітчизняні економісти, науковці трактують як:

1. послідовність та спосіб управління;

2. послідовність етапів і стадій, відповідних процедур та інструментів;

3. сукупність інституціональних та організаційних структур і комплекс використовуваних ними форм та методів;

4. послідовність застосування різноманітних способів впливу на ринкову вартість підприємства.

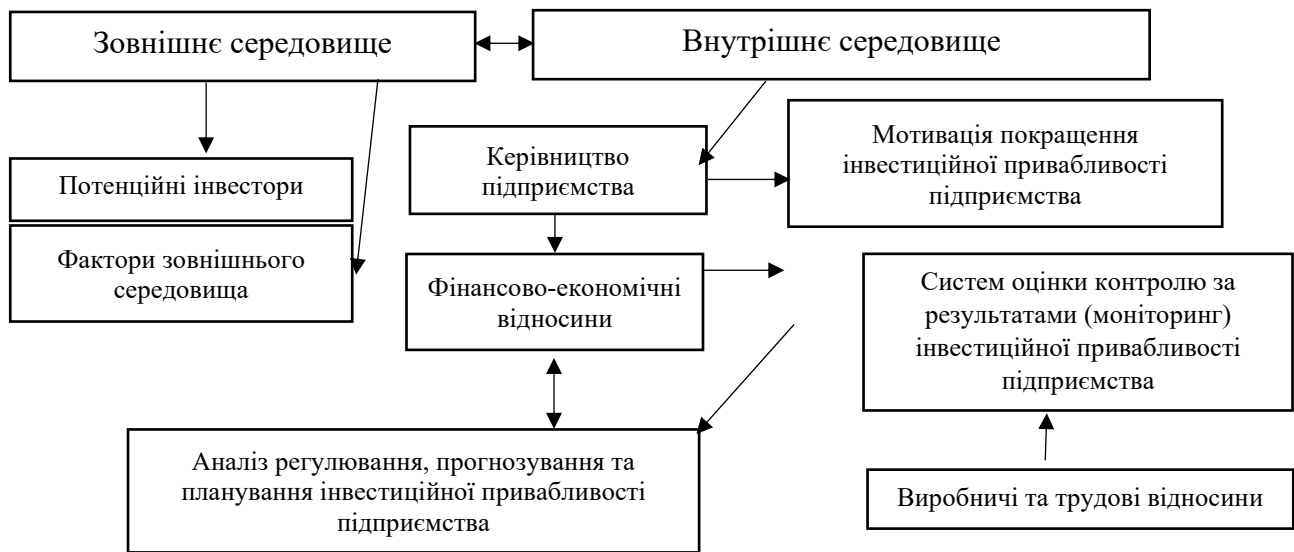

Рисунок 1 – Процес управління інвестиційною привабливістю підприємства [7]

Безпосередньо ж процес управління інвестиційною привабливістю підприємства вітчизняні економісти, науковці трактують як:

5. послідовність та спосіб управління;
6. послідовність етапів і стадій, відповідних процедур та інструментів;
7. сукупність інституціональних та організаційних структур і комплекс використовуваних ними форм та методів;
8. послідовність застосування різноманітних способів впливу на ринкову вартість підприємства.

Процес управління інвестиційною привабливістю підприємства здійснюється в певній послідовності, основні етапи, що визначені у сучасній літературі, можна поділити на три групи:

1. Інформаційний, що передбачає формування інформаційної бази та системи показників оцінки інвестиційної привабливості підприємства, визначення переліку факторів та резервів росту інвестиційної привабливості підприємства.

2. Аналітичний, який передбачає аналіз фінансово-економічного стану підприємства; формування критеріїв інвестиційної привабливості підприємства; аналіз і планування інвестиційної привабливості; формування системи оцінки, контролю та управління інвестиційними ризиками.

3. Стратегічний, який включає виявлення місії та цілей підприємства, моніторинг зовнішнього середовища, виявлення загроз, аналіз внутрішнього середовища, формування стратегічних альтернатив, вибір стратегії розвитку, оцінка та реалізація стратегії, контроль і коригування обраної стратегії [8].

Відтак, забезпечення ефективного управління інвестиційною привабливістю підприємства може бути здійснено лише на основі комплексного підходу, зокрема інвестиційна привабливість є наслідком комбінації певних умов на рівні держави, галузі та підприємства зокрема. Отже, управління інвестиційною привабливістю підприємства забезпечується шляхом формування спеціальних умов на державному, регіональному і галузевому рівнях, на рівні конкретного підприємства можна представити наступним чином.

Висновки

Отже, управління інвестиційною привабливістю підприємства - це безперервний процес пошуку, аналізу проблемних місць, генерування ідей щодо усунення недоліків та реалізація заходів для підтримки або підвищення ефективності усіх показників діяльності підприємства. Головною метою такої управлінської діяльності є пошук найефективніших шляхів втілення інвестиційної стратегії в діяльність компанії та досягнення бажаного рівня інвестиційної привабливості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Хобта В. М. Формування та підвищення інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання. *Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна*. 2019. Вип. 36-1. С. 118-125
2. Чумак Л. Ф., Івченко М. М. Управління інвестиційною привабливістю підприємства. *Бізнес-інформ*. 2018. № 9. С. 71-76.
3. Владимиров С. В., Морозова О. П. Поняття інвестиційної привабливості підприємства. *Економіст*. 2019. № 10. С. 52.
4. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. К.: Лібра, 2021. 472 с.
5. Лазоренко Т.В. Цвєткова О.В. Управління інвестиційною привабливістю підприємства. *Молодий вчений*. 2014. № 12 (15). С. 184-187.
6. Пилипенко О.І. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства: огляд методик. *Міжнародний збірник наукових праць*. 2010. Вип. 1 (13). С. 324-330.
7. Горяча О.Л. Інвестиції на привабливість промислового підприємства. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2016. № 1 (33). С. 46-52.
8. Урванцева С. В. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори її формування. *Молодий вчений*. 2014. Вип. 7(2). С. 85–89.

Чернюк Богдан Олегович — студент групи ЕК-216, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: u445771@gmail.com

Івасько Ірина Сергіївна — студент групи ЕК-216, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: irynaivasko1@gmail.com

Науковий керівник: **Вітюк Анна Валеріївна** — канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та економіки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: anna_vitiuk@ukr.net

Cherniuk Bohdan Olehovich — Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: u445771@gmail.com

Ivasko Iryna Serhiivna — Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: irynaivasko1@gmail.com

Supervisor: **Vitiuk Anna Valeriivna** — Cand. Sc. (Econ), Associate Professor at the Department of Management, Marketing and Economics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail : anna_vitiuk@ukr.net